

Odůvodnění

k návrhu nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 60/2015 Sb., o stanovení seznamu činností pro jednotlivé vojenské hodnosti, ve znění nařízení vlády č. 429/2016 Sb.

Obecná část

1. Vysvětlení nezbytnosti navrhované právní úpravy, odůvodnění jejich hlavních principů

Dne 1. ledna 2019 uplynulo tři a půl roku od nabytí účinnosti nařízení vlády č. 60/2015 Sb., o stanovení seznamu činností pro jednotlivé vojenské hodnosti, ve znění nařízení vlády č. 429/2016 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 60/2015 Sb. (dále jen „Katalog činností“).

Ozbrojené síly České republiky, jejichž podstatnou část tvoří Armáda České republiky, jsou i nadále určeny k obraně státu a prosazování jeho bezpečnostních zájmů, kterými jsou především obrana svrchovanosti, územní celistvosti a principů demokracie a právního státu, ochrana životů obyvatel a jejich majetků před vnějším napadením a plnění úkolů vyplývajících z mezinárodních smluvních závazků České republiky o společné obraně proti napadení.

Bezpečnostní prostředí, v němž se Česká republika v současné době nachází, však prochází dynamickými změnami. Jeho předvídatelnost se vzhledem k rostoucí provázanosti trendů a faktorů rychle snižuje včetně možné reakční doby na případné hrozby.

Na zhoršující se bezpečnostní prostředí reagují ozbrojené síly České republiky organizačními změnami – výstavbou nových organizačních celků a reorganizací některých celků stávajících, změnami v systému velení a řízení a revizí své struktury pro stav ohrožení státu a válečný stav. To mimo jiné znamená i posílení prvků velení a řízení na koncepční, strategické, operační i taktické úrovni, včetně posílení štábů pro podporu vlastního velení a řízení jednotek. Korekce stávajícího „systemizačního modelu“ tvorby služebních míst je proto nezbytná a její provedení by mělo být provedeno neprodleně, pokud možno v dostatečném časovém předstihu, aby bylo možno zabezpečit přípravu vojáků na jejich nové služební zařazení a pro provedení nezbytných personálních činností s nimi.

Ozbrojené síly České republiky budou i nadále budovány na principu branné povinnosti jako mobilizačně rozvinované – v mírové organizační struktuře musí být proto vytvářena služební místa, která umožňují plynulý přechod z mírové organizační struktury do struktury plánované pro stav ohrožení státu nebo pro válečný stav a současně pro tvorbu záloh.

Česká republika je součástí Evropské unie (EU), Organizace Severoatlantické smlouvy (NATO), popř. jiných integrovaných seskupení a mezinárodních organizací, které mají svou vojenskou část. V těchto organizacích chce hrát Česká republika nepochybně aktivní úlohu, a to včetně obsazování vysokých velitelských a manažerských pozic – v mírové organizační struktuře musí být proto vytvářena služební místa, která umožňují nejen přípravu vojáků na službu ve vojenských strukturách v zahraničí, ale i taková místa, která umožní jejich odpovídající služební zařazení po návratu ze struktur.

Návrh novely nařízení vlády reaguje na výše uvedenou situaci a dále obsahuje úpravu některých nedostatků v odborné terminologii, které vznikly při přípravě původního návrhu vlastního právního předpisu – např. ve stávajícím textu chybné označení „specializované síly“ místo správného označení „speciální síly“.

Nezbytnost revize služebních činností vykonávaných vojáky také vyplývá z potřeby zabezpečit soulad Katalogu činností s obecně platnými průběžně se novelizujícími právními předpisy – např. se zákonem č. 96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních), ve znění pozdějších předpisů.

Se zvyšujícím se počtem příslušníků ozbrojených sil České republiky se považuje z hlediska rozvoje historické sounáležitosti s historií boje za samostatnost České republiky a podpory vlastenectví za důležité, vhodně navazovat na historické tradice českého i československého vojenství a armády.

2. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy se zákonem včetně souladu se zákonným zmocněním k jejímu vydání

Zmocnění k vydání tohoto nařízení vlády je uvedeno v § 6 odst. 7 zákona č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání, ve znění pozdějších předpisů, podle kterého vláda stanoví nařízením seznam činností vojáků, stanovených pro jednotlivé hodnosti v závislosti na jejich složitosti, odpovědnosti a namáhavosti. Návrh je v souladu se zmocňovacím ustanovením.

3. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s předpisy Evropské unie, judikaturou soudních orgánů Evropské unie a obecnými právními zásadami práva Evropské unie

Problematika upravená tímto nařízením vlády není upravena právními předpisy Evropské unie, ale je ponechána národní úpravě. Ustanovení navrhované právní úpravy proto nezakládá rozpor s právem Evropské unie, judikaturou soudních orgánů Evropské unie ani obecnými právními zásadami práva Evropské unie.

4. Zhodnocení platného právního stavu a odůvodnění nezbytnosti jeho změny

Nařízení vlády č. 60/2015 Sb., o stanovení seznamu činností pro jednotlivé vojenské hodnosti, bylo schváleno dne 9. března 2015 a nabylo účinnosti dnem 1. července 2015. Od nabytí účinnosti bylo toto nařízení vlády novelizováno pouze jednou, a to nařízením vlády č. 429/2016 Sb., které bylo schváleno dne 14. prosince 2016 a nabylo účinnosti dnem 1. ledna 2017.

Návrh nařízení vlády je druhou novelizací nařízení vlády č. 60/2015 Sb., o stanovení seznamu činností pro jednotlivé vojenské hodnosti, které je prováděcím právním předpisem k zákonu č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání.

Na základě zhoršujícího se bezpečnostního prostředí a z toho vyplývající potřeby na tento stav adekvátně reagovat, poznatků z aplikace stávajícího znění nařízení vlády a na základě podnětů získaných od velitelů všech stupňů velení a řízení na úpravu systému řízení služebních kariér vojáků z povolání, bylo rozhodnuto o nezbytných změnách tohoto právního předpisu.

5. Předpokládaný hospodářský a finanční dopad navrhované právní úpravy na státní rozpočet, ostatní veřejné rozpočty, na podnikatelské prostředí České republiky, dále sociální dopady, včetně dopadů na rodiny a dopadů na specifické skupiny obyvatel, zejména osoby sociálně slabé, osoby se zdravotním postižením a národnostní menšiny, dopady na životní prostředí

Realizace návrhu novely nařízení vlády nebude vyžadovat zvýšené finanční nároky na státní rozpočet. Finanční krytí upravovaných oblastí bude zabezpečeno v rámci rozpočtové kapitoly Ministerstva obrany, a to přesunem finančních prostředků v rámci položkové skladby rozpočtové kapitoly Ministerstva obrany. Návrh novely nařízení nebude mít dopad na ostatní veřejné rozpočty.

Navrhovaná právní úprava nemá dopad na podnikatelské prostředí České republiky ani žádné sociální dopady, včetně dopadů na rodiny a dopadů na specifické skupiny obyvatel, zejména osoby sociálně slabé, osoby se zdravotním postižením a národnostní menšiny, ani dopady na životní prostředí.

6. Zhodnocení dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu k rovnosti mužů a žen

Zákaz diskriminace je upraven v § 2 odst. 3 zákona č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání, ve znění pozdějších předpisů, kde je stanovena povinnost služebním orgánům zajišťovat rovný přístup a rovné zacházení se všemi vojáky z povolání.

Navrhovaná právní úprava nemá negativní dopad na zákaz diskriminace ani na rovnost mužů a žen.

7. Zhodnocení dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů

Návrh novely nařízení vlády se nedotýká narušení ochrany soukromí nebo ochrany osobních údajů.

8. Zhodnocení korupčních rizik

Předkládaný návrh je svým charakterem technickou novelou a v důsledku jednotlivých navrhovaných změn nevznikají korupční rizika. Naopak, řada změn směřuje k tomu, aby výklad zákona o vojácích z povolání byl více jednoznačný a přispíval k právní jistotě všech vojáků z povolání a předvídatelnosti práva, což jsou významné faktory v předcházení korupčním rizikům.

9. Zhodnocení dopadů na bezpečnost nebo obranu státu

Navrhovaná právní úprava nemá negativní dopady na bezpečnost nebo obranu státu, naopak má pozitivní dopady, jelikož navrhovanou právní úpravou je reagováno na zhoršující se bezpečnostní prostředí.

Zvláštní část

K čl. I

K bodu 1

Tato úprava zabezpečuje soulad systému řízení služebních kariér vojáků se zákonem č. 96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních), ve znění pozdějších předpisů.

Voják v hodnosti desátník bude vykonávat nejzákladnější pomocné činnosti nutné k poskytování ošetrovatelské péče. Je třeba tyto činnosti odlišit od samotného poskytování ošetrovatelské péče. Jedná se o první stupeň typového služebního místa „sběrač raněných“. Činnost je prováděna pod odborným dozorem.

K bodu 2

Tato úprava odstraňuje gramatickou chybu.

K bodu 3

Navazuje na bod 1. Voják v hodnosti četař zpravidla již vykonává konkrétní činnosti neodkladné a ošetrovatelské péče. Jedná se o druhý stupeň typového služebního místa „sběrač raněných“. Činnost je prováděna pod odborným dozorem.

K bodu 4

Tato úprava vychází z praxe a je rozšířením stávajícího stavu na větší množinu organizačních článků, popř. organizačních celků.

K bodu 5

Navazuje na bod 1. a bod 3. Voják v hodnosti rotný je schopen vykonávat diagnosticko-třídicí činnosti v místě zásahu, obsluhovat a udržovat specifické zdravotnické vybavení a vykonávat konkrétní činnosti neodkladné a ošetrovatelské péče. Jedná se o poslední stupeň typového služebního místa „sběrač raněných“. Činnost je prováděna pod odborným dozorem.

K bodu 6

V tomto ustanovení byly doplněny dvě pozice. V prvním případě jde o vytvoření nového služebního místa v typové pozici „právní asistent“. V druhém případě jde o úpravu, která zabezpečuje soulad systému řízení služebních kariér vojáků se zákonem č. 96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních), ve znění pozdějších předpisů. Jedná se o první stupeň typového služebního místa „zdravotník“. „Mladší zdravotník“ a další navazující služební místa provádějí ošetrovatelské výkony na základě získané odborné způsobilosti.

K bodu 7

Navazuje na druhý případ bodu 6. Jedná se o druhý stupeň typového služebního místa „zdravotník“. Voják vykonává složitější, náročnější a odpovědnější ošetrovatelské výkony.

K bodu 8

Jde o vytvoření nového služebního místa v typové pozici „právní asistent“.

K bodu 9

Tato úprava vychází z praxe a je rozšířením stávajícího stavu o nově vytvářený výsadkový pluk.

K bodu 10

Navazuje na druhý případ bodu 6 a bod 7. Jedná se o třetí stupeň typového služebního místa „zdravotník“. Voják vykonává složitější, náročnější a odpovědnější ošetrovatelské výkony na základě specializované způsobilosti.

K bodu 11

Tato úprava vychází z praxe a jedná se zde o aplikaci v nově vytvářeném výsadkovém pluku.

K bodu 12

Obdoba bodu 8.

K bodu 13

Tato úprava vychází z praxe a je rozšířením stávajícího stavu na Hlavní velitelství Vojenské policie.

K bodu 14

Jedná se o opravu překlepu.

K bodu 15

Navazuje na druhý případ bodu 6, bod 7 a bod 10. Jedná se o čtvrtý stupeň typového služebního místa „zdravotník“. Voják vykonává složitější, náročnějších a odpovědnější ošetrovatelské výkony na základě specializované způsobilosti.

K bodu 16

V tomto ustanovení byly doplněny dvě pozice. V prvním případě jde o obdobu bodu 8. V druhém případě se dosavadní praxe používaná na základě § 2 současného znění nařízení vlády č. 60/2015 Sb. zahrnuje do právního předpisu.

K bodu 17

Tato úprava vychází z praxe a je rozšířením stávajícího stavu na Vojenskou kancelář prezidenta republiky.

K bodu 18

V daném případě se dosavadní praxe používaná na základě § 2 současného znění nařízení vlády č. 60/2015 Sb. zahrnuje do právního předpisu.

K bodu 19

V tomto ustanovení byly doplněny dvě pozice. V obou případech se jedná o vytvoření nového služebního místa v typové pozici „bezpečnostní manager“, resp. „zdravotnický důstojník“.

K bodu 20

Úprava stávajícího textu tak, aby umožňoval kariérní postup v rámci typové pozice „farmaceut“.

K bodu 21

Jedná se o variantu služební činnosti u zdravotnického důstojníka.

K bodu 22

Rušení textu je vyvoláno nárůstem složitosti a odpovědnosti vykonávané činnosti v rámci skupiny dopravní a pořádkové služby Vojenské policie (nově stanovené působnost v oblasti šetření trestných činů v dopravě) a je vytvořena samostatná pozice pro tuto činnost (viz bod 28).

K bodu 23

V tomto ustanovení byly doplněny dvě pozice. V prvním případě se jedná o vytvoření nového služebního místa vedoucí fyzioterapeut, který vykonává činnosti na základě odborné způsobilosti k výkonu nelékařského povolání v oboru fyzioterapie podle zákona o nelékařských zdravotnických povoláních. V druhém případě se jedná o vytvoření nového služebního místa v typové pozici „zdravotnický důstojník“.

K bodu 24

Obdoba bodu 19.

K bodu 25

Úprava stávajícího textu tak, aby umožňoval kariérní postup v rámci typové pozice „zubní lékař“.

K bodu 26

Úprava stávajícího textu v souvislosti s odbornou terminologií podle zákona č. 95/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání odborné způsobilosti a specializované způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání lékaře, zubního lékaře a farmaceuta, ve znění pozdějších předpisů.

K bodu 27

Úprava stávajícího textu tak, aby umožňoval kariérní postup v rámci typové pozice „farmaceut“.

K bodu 28

V tomto ustanovení byly doplněny tři pozice. V prvním případě se jedná o návaznost s bodem 22. V druhém případě se současná praxe používaná na základě § 2 současného znění nařízení vlády č. 60/2015 Sb. zahrnuje do právního předpisu. Ve třetím případě úprava vychází z dosavadní praxe a jedná se zde o její aplikaci v nově vytvářeném výsadkovém pluku.

K bodu 29

Obdoba bodu 21.

K bodu 30

Na základě reálného stavu se do stávajícího textu doplňuje organizace a výkon duchovní služby u brigády.

K bodu 31

Obdoba bodu 11.

K bodu 32

Obdoba bodu 27.

K bodu 33

Jedná se o opravu překlepu.

K bodu 34

Obdoba bodu 21.

K bodu 35

V tomto ustanovení byly doplněny tři pozice. V prvním a druhém případě se jedná o návaznost s bodem 11. Ve třetím případě úprava vychází z praxe a je rozšířením stávajícího stavu na Centru ochrany proti zbraním hromadného ničení.

K bodu 36

Obdoba bodu 19.

K bodu 37

V návaznosti na bod 30 se v tomto ustanovení vypouští organizační celek brigáda.

K bodu 38

Obdoba bodu 25.

K bodu 39

Jedná se o opravu překlepu.

K bodu 40

Obdoba bodu 21.

K bodu 41

Obdoba bodu 27.

K bodu 42

Tato úprava vychází z praxe a je rozšířením stávajícího stavu na větší množinu organizačních článků, popř. organizačních celků.

K bodu 43

V tomto ustanovení byly doplněny čtyři pozice. Z důvodu potřeby vytvářet organizační prvky určené pro výstavbu nových organizačních celků Ministerstva obrany se nově definuje první a druhý případ. V třetím případě se dosavadní praxe používaná na základě § 2 současného znění nařízení vlády č. 60/2015 Sb. zahrnuje do právního předpisu.

K bodu 44

Obdoba bodu 25.

K bodu 45

Obdoba bodu 9.

K bodu 46

Tato úprava vychází z praxe a je rozšířením stávajícího stavu o 601. skupinu speciálních sil.

K bodu 47

Stávající text byl rozšířen o úpravu umožňující kariérní postup v rámci typové pozice „farmaceut“.

K bodu 48

Obdoba bodu 21 s doplněním o variantu „hlavní sestra“.

K bodu 49

Stávající text se z důvodu jeho logického zařazení přesouvá do jiné části textu (viz bod 54).

K bodu 50

Obdoba bodu 4.

K bodu 51

V tomto bodě se navrhuje rozšíření stávajícího výčtu oddělení druhu vojska o dva nové prvky.

K bodu 52

Tato úprava odstraňuje gramatickou chybu.

K bodu 53

V tomto ustanovení byly doplněny dvě pozice. Z důvodu potřeby vytvářet organizační prvky určené pro výstavbu nových organizačních celků Ministerstva obrany vyšších než v bodě 43 se nově definuje první případ. V druhém případě se jedná o zařazení velitele nového organizačního celku Ministerstva obrany do příslušné vojenské hodnosti.

K bodu 54

Jedná se o jednoznačné zařazení hlavních specialistů Ministerstva obrany.

K bodu 55

Oprava názvu organizačního celku Ministerstva obrany.

K bodu 56

Jedná se o zařazení zástupců velitelů nových organizačních celků Ministerstva obrany do příslušné vojenské hodnosti; stanovení vojenské hodnosti nově vytvořené pozici zástupce náčelníka Vojenské policie pro trestní řízení.

K bodu 57

Z hlediska zvyšující se odpovědnosti, namáhavosti a složitosti vykonávaných činností se nově upravuje vojenská hodnost ředitele Agentury personalistiky AČR.

K bodu 58

Obdoba bodu 55.

K bodu 59

Z hlediska zvyšující se odpovědnosti, namáhavosti a složitosti vykonávaných činností se nově upravuje vojenská hodnota uvedeným vojákům z povolání, a to u stávajících organizačních celků, jakož i u některých nově vytvářených.

K bodu 60 a 61

V daném případě se dosavadní praxe používaná na základě § 2 současného znění nařízení vlády č. 60/2015 Sb. zahrnuje do právního předpisu.

K bodu 62

Stávající text se z důvodu jeho logického zařazení přesouvá do jiné části textu (viz bod 63).

K bodu 63

Do samostatného bodu se převádí služební místo náčelníka Vojenské policie a dále se pro potřeby předpokládaného rozvoje systému velení a řízení nově doplňuje služební místo velitel divize.

K bodu 64

Pro potřeby rozvoje systému velení a řízení se nově doplňuje služební místo zástupce velitele nového Velitelství pro operace.

K bodu 65

Pro potřeby rozvoje systému velení a řízení se nově doplňuje služební místo velitele nového Velitelství pro operace.

K čl. II

Navrhovaná účinnost zohledňuje potřebu včasného zabezpečení výstavby organizačních celků Ministerstva obrany, tj. nařízení by mělo nabýt účinnosti k 1. červenci 2019. Z organizačních důvodů spojených se složitým výběrem vhodných velitelů a přípravou příslušných personálních opatření, a to v kontextu s připravovanými dalšími změnami v organizační struktuře Armády České republiky (rozvoj systému velení a řízení, výstavba nových organizačních celků), se v případě velení 4. brigády rychlého nasazení, 7. mechanizované brigády, 21. základně taktického letectva a 22. základně vrtulníkového letectva navrhuje dělená účinnost, a to k 1. lednu 2020.